

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА 6

ДОСЛІДЖЕННЯ РЕКУРЕНТНИХ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ

Мета: використовуючи спеціалізовані бібліотеки та мову програмування Python навчитися дослідити деякі типи нейронних мереж.

Хід роботи

Завдання 2.1. Ознайомлення з Рекурентними нейронними мережами

Лістинг програми:

```
import random
import numpy as np
from numpy.random import randn

class RNN:
    # A many-to-one Vanilla Recurrent Neural Network.

    def __init__(self, input_size, output_size, hidden_size=64):
        # Weights
        self.Whh = np.random.randn(hidden_size, hidden_size) / 1000
        self.Wxh = np.random.randn(hidden_size, input_size) / 1000
        self.Why = np.random.randn(output_size, hidden_size) / 1000

        # Biases
        self.bh = np.zeros((hidden_size, 1))
        self.by = np.zeros((output_size, 1))

    def forward(self, inputs):

        h = np.zeros((self.Whh.shape[0], 1))

        self.last_inputs = inputs
        self.last_hs = {0: h}

        # Perform each step of the RNN
        for i, x in enumerate(inputs):
            h = np.tanh(self.Wxh @ x + self.Whh @ h + self.bh)
            self.last_hs[i + 1] = h

        # Compute the output
        y = self.Why @ h + self.by

        return y, h

    def backprop(self, d_y, learn_rate=2e-2):

        n = len(self.last_inputs)
```

					ДУ «Житомирська політехніка».22.121.14.000 – Лр6			
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата				
Розроб.		Сірач А.С.			Звіт з лабораторної роботи		Літ.	Арк.
Перевір.		Філіпов В.О.						1
Керівник							Аркушів	
Н. контр.							ZZ	
Зав. каф.							ФІКТ Гр. ІПЗ-19-3[2]	

```

# Calculate dL/dWhy and dL/dby.
d_Why = d_y @ self.last_hs[n].T
d_by = d_y

# Initialize dL/dWhh, dL/dWxh, and dL/dbh to zero.
d_Whh = np.zeros(self.Whh.shape)
d_Wxh = np.zeros(self.Wxh.shape)
d_bh = np.zeros(self.bh.shape)

# Calculate dL/dh for the last h.
# dL/dh = dL/dy * dy/dh
d_h = self.Why.T @ d_y

# Backpropagate through time.
for t in reversed(range(n)):
    # An intermediate value: dL/dh * (1 - h^2)
    temp = ((1 - self.last_hs[t + 1] ** 2) * d_h)

    # dL/db = dL/dh * (1 - h^2)
    d_bh += temp

    # dL/dWhh = dL/dh * (1 - h^2) * h_{t-1}
    d_Whh += temp @ self.last_hs[t].T

    # dL/dWxh = dL/dh * (1 - h^2) * x
    d_Wxh += temp @ self.last_inputs[t].T

    # Next dL/dh = dL/dh * (1 - h^2) * Whh
    d_h = self.Whh @ temp

# Clip to prevent exploding gradients.
for d in [d_Wxh, d_Whh, d_Why, d_bh, d_by]:
    np.clip(d, -1, 1, out=d)

# Update weights and biases using gradient descent.
self.Whh -= learn_rate * d_Whh
self.Wxh -= learn_rate * d_Wxh
self.Why -= learn_rate * d_Why
self.bh -= learn_rate * d_bh
self.by -= learn_rate * d_by

from data import train_data, test_data

# Create the vocabulary.
vocab = list(set([w for text in train_data.keys() for w in text.split(' ')]))
vocab_size = len(vocab)
print('%d unique words found' % vocab_size)

# Assign indices to each word.
word_to_idx = {w: i for i, w in enumerate(vocab)}
idx_to_word = {i: w for i, w in enumerate(vocab)}

def createInputs(text):
    inputs = []
    for w in text.split(' '):
        v = np.zeros((vocab_size, 1))
        v[word_to_idx[w]] = 1
        inputs.append(v)
    return inputs

```

```

def softmax(xs):
    # Applies the Softmax Function to the input array.
    return np.exp(xs) / sum(np.exp(xs))

# Initialize our RNN!
rnn = RNN(vocab_size, 2)

def processData(data, backprop=True):
    items = list(data.items())
    random.shuffle(items)

    loss = 0
    num_correct = 0

    for x, y in items:
        inputs = createInputs(x)
        target = int(y)

        # Forward
        out, _ = rnn.forward(inputs)
        probs = softmax(out)

        # Calculate loss / accuracy
        loss -= np.log(probs[target])
        num_correct += int(np.argmax(probs) == target)

    if backprop:
        # Build dL/dy
        d_L_d_y = probs
        d_L_d_y[target] -= 1

        # Backward
        rnn.backprop(d_L_d_y)

    return loss / len(data), num_correct / len(data)

# Training loop
for epoch in range(1000):
    train_loss, train_acc = processData(train_data)

    if epoch % 100 == 99:
        print('--- Epoch %d' % (epoch + 1))
        print('Train:\tLoss %.3f | Accuracy: %.3f' % (train_loss, train_acc))

        test_loss, test_acc = processData(test_data, backprop=False)
        print('Test:\tLoss %.3f | Accuracy: %.3f' % (test_loss, test_acc))

import numpy as np
from numpy.random import randn

class RNN:
    # A many-to-one Vanilla Recurrent Neural Network.

    def __init__(self, input_size, output_size, hidden_size=64):
        # Weights
        self.Whh = randn(hidden_size, hidden_size) / 1000
        self.Wxh = randn(hidden_size, input_size) / 1000
        self.Why = randn(output_size, hidden_size) / 1000

```

		Сірач А.С.			ДУ «Житомирська політехніка».22.121.14.000 – Лр6	Арк.
		Філіпов В.О.				3
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

# Biases
self.bh = np.zeros((hidden_size, 1))
self.by = np.zeros((output_size, 1))

def forward(self, inputs):

    h = np.zeros((self.Whh.shape[0], 1))

    self.last_inputs = inputs
    self.last_hs = {0: h}

    # Perform each step of the RNN
    for i, x in enumerate(inputs):
        h = np.tanh(self.Wxh @ x + self.Whh @ h + self.bh)
        self.last_hs[i + 1] = h

    # Compute the output
    y = self.Why @ h + self.by

    return y, h

def backprop(self, d_y, learn_rate=2e-2):

    n = len(self.last_inputs)

    # Calculate dL/dWhy and dL/dby.
    d_Why = d_y @ self.last_hs[n].T
    d_by = d_y

    # Initialize dL/dWhh, dL/dWxh, and dL/dbh to zero.
    d_Whh = np.zeros(self.Whh.shape)
    d_Wxh = np.zeros(self.Wxh.shape)
    d_bh = np.zeros(self.bh.shape)

    # Calculate dL/dh for the last h.
    # dL/dh = dL/dy * dy/dh
    d_h = self.Why.T @ d_y

    # Backpropagate through time.
    for t in reversed(range(n)):
        # An intermediate value: dL/dh * (1 - h^2)
        temp = ((1 - self.last_hs[t + 1] ** 2) * d_h)

        # dL/db = dL/dh * (1 - h^2)
        d_bh += temp

        # dL/dWhh = dL/dh * (1 - h^2) * h_{t-1}
        d_Whh += temp @ self.last_hs[t].T

        # dL/dWxh = dL/dh * (1 - h^2) * x
        d_Wxh += temp @ self.last_inputs[t].T

        # Next dL/dh = dL/dh * (1 - h^2) * Whh
        d_h = self.Whh @ temp

    # Clip to prevent exploding gradients.
    for d in [d_Wxh, d_Whh, d_Why, d_bh, d_by]:
        np.clip(d, -1, 1, out=d)

    # Update weights and biases using gradient descent.
    self.Whh -= learn_rate * d_Whh
    self.Wxh -= learn_rate * d_Wxh
    self.Why -= learn_rate * d_Why

```

		Сірач А.С.			ДУ «Житомирська політехніка».22.121.14.000 – Лр6	Арк.
		Філіпов В.О.				4
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```
self.bh -= learn_rate * d_bh
self.by -= learn_rate * d_by
```

```
LR_6_task_1 x
18 unique words found
--- Epoch 100
Train: Loss 0.688 | Accuracy: 0.552
Test: Loss 0.696 | Accuracy: 0.500
--- Epoch 200
Train: Loss 0.668 | Accuracy: 0.621
Test: Loss 0.725 | Accuracy: 0.550
--- Epoch 300
Train: Loss 0.163 | Accuracy: 0.931
Test: Loss 0.109 | Accuracy: 1.000
--- Epoch 400
Train: Loss 0.009 | Accuracy: 1.000
Test: Loss 0.020 | Accuracy: 1.000
--- Epoch 500
Train: Loss 0.006 | Accuracy: 1.000
Test: Loss 0.007 | Accuracy: 1.000
--- Epoch 600
Train: Loss 0.002 | Accuracy: 1.000
Test: Loss 0.002 | Accuracy: 1.000
--- Epoch 700
Train: Loss 0.002 | Accuracy: 1.000
Test: Loss 0.002 | Accuracy: 1.000
--- Epoch 800
Train: Loss 0.001 | Accuracy: 1.000
Test: Loss 0.001 | Accuracy: 1.000
--- Epoch 900
Train: Loss 0.001 | Accuracy: 1.000
Test: Loss 0.001 | Accuracy: 1.000
--- Epoch 1000
Train: Loss 0.001 | Accuracy: 1.000
Test: Loss 0.001 | Accuracy: 1.000
```

Рис. 6.1 Виконання файлу LR_6_task_1.py

Висновок: На рисунку 6.1 зверху можна побачити виведення повідомлення “18 unique words found” це означає, що змінна vocab тепер буде мати перелік всіх слів, які вживаються щонайменше в одному навчальному тексті. Рекурентна нейронна мережа не розрізняє слів – лише числа. Тому у словнику 18 унікальних слів, кожне буде 18-мірним унітарним вектором. І далі відбувається тренування мережі.

		Сірач А.С.			ДУ «Житомирська політехніка».22.121.14.000 – Лр6	Арк.
		Філіпов В.О.				5
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Завдання 2.2. Дослідження рекурентної нейронної мережі Елмана (Elman Recurrent network (newelm))

Лістинг програми:

```
import neurolab as nl
import numpy as np

i1 = np.sin(np.arange(0, 20))
i2 = np.sin(np.arange(0, 20)) * 2
t1 = np.ones([1, 20])
t2 = np.ones([1, 20]) * 2
input = np.array([i1, i2, i1, i2]).reshape(20 * 4, 1)
target = np.array([t1, t2, t1, t2]).reshape(20 * 4, 1)
net = nl.net.newelm([-2, 2], [10, 1], [nl.trans.TanSig(), nl.trans.PureLin()])
net.layers[0].initf = nl.init.InitRand([-0.1, 0.1], 'wb')
net.layers[1].initf = nl.init.InitRand([-0.1, 0.1], 'wb')
net.init()
# Тренування мережі
error = net.train(input, target, epochs=500, show=100, goal=0.01)
# Запустіть мережу
output = net.sim(input)
# Побудова графіків
import pylab as pl
pl.subplot(211)
pl.plot(error)
pl.xlabel('Epoch number')
pl.ylabel('Train error (default MSE)')

pl.subplot(212)
pl.plot(target.reshape(80))
pl.plot(output.reshape(80))
pl.legend(['train target', 'net output'])
pl.show()
```

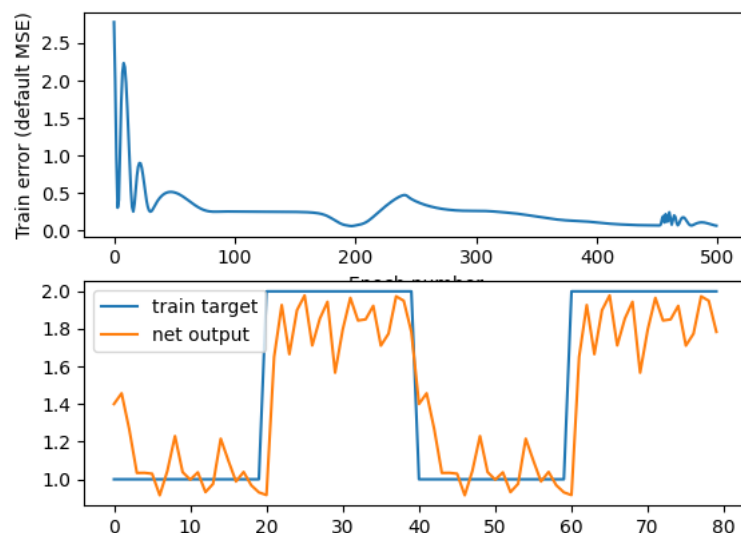

Рис. 6. 2 Виконання програми

		Сірач А.С.			ДУ «Житомирська політехніка».22.121.14.000 – Лр6	Арк.
		Філіпов В.О.				6
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

Epoch: 100; Error: 0.25183930006424604;
Epoch: 200; Error: 0.06368298617167414;
Epoch: 300; Error: 0.26187672375580323;
Epoch: 400; Error: 0.10895572106802684;
Epoch: 500; Error: 0.06428923243796886;
The maximum number of train epochs is reached

```

Рис. 6. 3 Виконання програми

Висновок: Під час виконання 2 завдання було імпортовано бібліотеки `neurolab` та `numpy`, створено модель сигналу для навчання мережі та мережу з двома прошарками. В результаті виконання програмного коду було отримано результати, які можна побачити на рис. 2-3

Завдання 2.3. Дослідження нейронної мережі Хемінга (Hemming Recurrent network)

Лістинг програми:

```

import numpy as np
import neurolab as nl

target = [[-1, 1, -1, -1, 1, -1, -1, 1, -1],
          [1, 1, 1, 1, -1, 1, 1, -1, 1],
          [1, -1, 1, 1, 1, 1, 1, -1, 1],
          [1, 1, 1, 1, -1, -1, 1, -1, -1],
          [-1, -1, -1, -1, 1, -1, -1, -1, -1]]

input = [[-1, -1, 1, 1, 1, 1, 1, -1, 1],
         [-1, -1, 1, -1, 1, -1, -1, -1, -1],
         [-1, -1, -1, -1, 1, -1, -1, 1, -1]]

# Створення та тренування нейромережі
net = nl.net.newhem(target)

output = net.sim(target)
print("Test on train samples (must be [0, 1, 2, 3, 4])")
print(np.argmax(output, axis=0))

output = net.sim([input[0]])
print("Outputs on recurent cycle:")
print(np.array(net.layers[1].outs))

output = net.sim(input)
print("Outputs on test sample:")
print(output)

```

		Сірач А.С.			ДУ «Житомирська політехніка».22.121.14.000 – Лр6	Арк.
		Філіпов В.О.				7
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

Test on train samples (must be [0, 1, 2, 3, 4])
[0 1 2 3 4]
Outputs on recurent cycle:
[[0.      0.24    0.48    0.      0.      ]
 [0.      0.144   0.432   0.      0.      ]
 [0.      0.0576  0.4032  0.      0.      ]
 [0.      0.      0.39168 0.      0.      ]]
Outputs on test sample:
[[0.      0.      0.39168 0.      0.      ]
 [0.      0.      0.      0.      0.39168 ]
 [0.07516193 0.      0.      0.      0.07516193]]

```

Рис. 6. 4 Виконання програми

Завдання 2.4. Дослідження рекурентної нейронної мережі Хопфілда Hopfield

Recurrent network (newhop)

Лістинг програми:

```

import numpy as np
import neurolab as nl

target = [[1,0,0,0,1,
           1,1,0,0,1,
           1,0,1,0,1,
           1,0,0,1,1,
           1,0,0,0,1],
          [1,1,1,1,1,
           1,0,0,0,0,
           1,1,1,1,1,
           1,0,0,0,0,
           1,1,1,1,1],
          [1,1,1,1,0,
           1,0,0,0,1,
           1,1,1,1,0,
           1,0,0,1,0,
           1,0,0,0,1],
          [0,1,1,1,0,
           1,0,0,0,1,
           1,0,0,0,1,
           1,0,0,0,1,
           0,1,1,1,0]]

chars = ['N', 'E', 'R', 'O']
target = np.asfarray(target)
target[target == 0] = -1
net = nl.net.newhop(target)
output = net.sim(target)
print("Test on train samples:")
for i in range(len(target)):
    print(chars[i], (output[i] == target[i]).all())

print("\nTest on defaced E:")
test = np.asfarray(

```



```

        [0, 0, 0, 0, 0,
         0, 1, 1, 1, 1,
         0, 1, 1, 1, 1,
         0, 1, 1, 1, 1,
         0, 0, 0, 0, 0],
    )
test[test==0] = -1
out = net.sim([test])
print ((out[0] == target[1]).all(), 'Sim. steps',len(net.layers[0].outs))

```

Test on train samples:

N True

E True

R True

O True

Test on defaced E:

False Sim. steps 3

Рис. 6. 5 Виконання програми

Висновок: Під час виконання 4 завдання було імпортовано бібліотеки `neurolab` та `numpy`, було внесено вхідні дані у вигляді складного списку та подання їх в такій формі, яка сприймається функцією з бібліотеки. Було створено та навчено нейронну мережу Хопфілда розпізнавати літери. В результаті виконання коду було отримано результат `True`, що означає позитивний результат навчання мережі. Якщо навчання пройшло правильно то мережа при невеликій кількості помилок буде вгадувати букву правильно.

Завдання 2.5. Дослідження рекурентної нейронної мережі Хопфілда для ваших персональних даних

Лістинг програми:

```

import numpy as np
import neurolab as nl

target = [[1, 1, 1, 1, 1,
           1, 0, 0, 0, 0,
           1, 0, 0, 0, 0,
           1, 0, 0, 0, 0,
           1, 1, 1, 1, 1],

          [0, 0, 1, 0, 0,
           0, 1, 0, 1, 0,
           1, 0, 0, 0, 1],

```

		Сірач А.С.			ДУ «Житомирська політехніка».22.121.14.000 – Лр6	Арк.
		Філіпов В.О.				9
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

```

        1, 1, 1, 1, 1,
        1, 0, 0, 0, 1],

    [1, 1, 1, 1, 1,
     1, 0, 0, 0, 0,
     1, 0, 0, 0, 0,
     1, 0, 0, 0, 0,
     1, 1, 1, 1, 1]
]
chars = ['C', 'A', 'C']
target = np.asfarray(target)
target[target == 0] = -1
net = nl.net.newhop(target)
output = net.sim(target)
print("Test on train samples:")
for i in range(len(target)):
    print(chars[i], (output[i] == target[i]).all())

print("\nTest on defaced C:")
test = np.asfarray([1, 1, 1, 1, 1,
                    1, 0, 0, 0, 0,
                    1, 0, 0, 0, 0,
                    1, 0, 0, 0, 0,
                    1, 1, 1, 1, 1])
test[test==0] = -1
out = net.sim([test])
print ((out[0] == target[0]).all(), 'Sim. steps', len(net.layers[0].outs))

```

Test on train samples:

C True

A True

C True

Test on defaced C:

True Sim. steps 1

Рис. 6. 6 Виконання програми

Висновок: під час виконання лабораторної роботи, використовуючи спеціалізовані бібліотеки та мову програмування Python навчився досліджувати деякі типи нейронних мереж.

Посилання на GitHub: https://github.com/annasirach/AI_IPZ193_Sirach

		Сірач А.С.			ДУ «Житомирська політехніка».22.121.14.000 – Лр6	Арк.
		Філіпов В.О.				10
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		